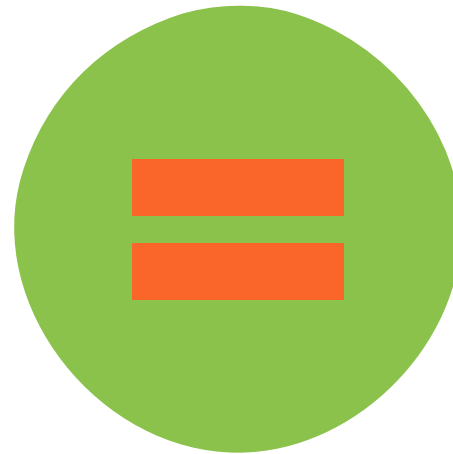

סיכוי-אופוק סינקרוני-אֶפֶק

2021
דו"ח שנתי

תוכן העניינים

מכתב מהמנכ"לים	3
מי אנחנו, אחרי 30 שנות פעילות / סיכוי-אופוק על המפה	4
החברה הערבית במספרים	5
מה היה לנו בשנה האחרונה?	6
השנה החולפת של סיכוי במספרים	7
הישגים בקידום שוויון	8
הישגים בקידום חברה משותפת	9
שלושה עשורים של מאבק לשוויון ולחברה משותפת	10
היסטוריה והסיפור של סיכוי-אופוק	11
30 שנה - הפעילות שלנו לציון המאורע	12
מדמיינים חברה משותפת - מעבדת אמנות	13
שלושה אתגרים גדולים לשנה הקרובה	14
הצוות שלנו	15
נתונים פיננסיים	16

בחודש מאי קיבלנו תזכורת כואבת במיוחד לשבריריות של מערכת היחסים בין ערבים ויהודים בישראל, ולקשר ההדוק שלה לסכסוך הישראלי פלסטיני, ולפעולות להעמקת הכיבוש בירושלים המזרחית. ההסלמה המסוכנת שהביאה אותנו כפסע ממלחמת אזרחים איימה למוטט רבות מתשתיות החברה המשותפת שאנו עמלים לבנות. יותר מכל, חשפו האירועים את הכשל המובנה שקיים בניסיון הממשלה לקדם את החברה הערבית רק בתחומים חומריים כלכליים ובזכויות פרטניות. והתחזקה החשיבות שאנו רואים בפעולות לקידום שוויון גם בזכויות קולקטיביות ובחלוקת משאבים כגון קרקעות ושותפות בתהליכי קבלת החלטות, וגם בסוגיות סמליות ותודעתיות כגון שפה, תרבות וזהות לאומית.

בנוסף, משבר הקורונה פגע ביתר שאת בכלכלה ובתעסוקה בחברה באופן כללי ובבחברה הערבית וברשויות המקומיות הערביות בפרט. החברה הערבית ממשיכה להתמודד גם עם מגיפת האלימות והפשעה, שגבתה גם השנה קורבנות רבים בנפש, ומטילה פחד ואימה ברחובות הערים הערביות.

מול תופעות אלה שמחלישות מבפנים את החברה הערבית, התחלנו ביישום התכנית האסטרטגית שלנו והתחלנו לפעול בשני תחומי פעילות חדשים שנועדו לחזק את התשתיות הכלכליות והחברתיות בחברה הערבית וביושבים הערבים - האחד הוא קידום של תכנון ופיתוח מוקדי תעסוקה ותעשייה בתוך היישובים הערביים, והשני הוא טיפול בגורמי העומק התכנוניים והכלכליים שתורמים להתגברות הפשיעה. בנוסף, התחלנו לפעול גם לטיפול בחסמים המייצרים אפליה במדיניות הממשלתית למניעת אי ביטחון תזונתי בחברה הערבית.

לצד האתגרים הרבים, גם השנה, נוכחנו שכשעובדים בשותפות, בנחישות ובמקצועיות אפשר להביא להישגים פורצי דרך ורחבי השפעה במאבק לשוויון ולחברה משותפת. במסמך זה נביא בפניכם כמה מההישגים הבולטים שהגענו אליהם יחד עם שותפינו הרבים.

לבסוף, אנחנו רוצים לשתף אתכם בשינוי מרגש עליו החלטנו השנה בזהות הארגונית שלנו: כחלק מהשאיפה שלנו לחזק את השוויון והשותפות גם בתוך הארגון, ולרגל 30 שנות פעילות שציינו השנה, החלטנו להוסיף לארגון לראשונה שם בשפה הערבית, והוא נקרא מעתה - "סיכוי-אופוק לשוויון ושותפות".

אנחנו מבקשים להודות לכל קהילת החברים והתומכים של סיכוי-אופוק. האמונה והתמיכה שלכם בדרכנו המשותפת נותנת לנו את הכוח להמשיך ולחולל שינויים משני מציאות לטובת חברה שוויונית וצודקת יותר.

אמג'ד שביטה ועופר דגן | מנכ"לים שותפים

שלום לידידי וידידות סיכוי-אופוק,

אנחנו שמחים להציג את הדו"ח השנתי של **עמותת סיכוי-אופוק**, שמסכם את הפעילות וההישגים שלנו בשנת 2021. השנה החולפת זימנה לנו אתגרים רבים במאבק לשוויון ולחברה משותפת לערבים ויהודים בישראל.

אחרי 30 שנות פעילות - מי אנחנו היום?

עמותת סיכוי-אופוק הוקמה
ב-1991 כארגון ערבי-יהודי משותף.

אנו מבקשים להוביל את החברה
בישראל מאפליה לשוויון ומהפרדה
לשותפות, תוך שיתופי פעולה
נרחבים עם רשויות מקומיות
ערביות והנהגת החברה
הערבית מול משרדי ממשלה,
גופים ציבוריים, התקשורת
והציבור הרחב.

אנחנו ממפים את החסמים שמונעים הקצאה שוויונית של משאבי המדינה, מגבשים ומפרסמים המלצות מדיניות כדי להתגבר עליהם ועובדים מול משרדי הממשלה כדי להבטיח את האימוץ והיישום של ההמלצות.

אנחנו עובדים בשני מישורים, במישור הארצי, ביחד עם ועד ראשי הרשויות הערביות וארגונים שותפים אחרים, לקידום תכניות ממשלתיות ארציות לצמצום פערים בהקצאת משאבים לחברה הערבית, ובמישור המקומי, דרך ליווי פרטני של רשויות מקומיות ערביות בקידום תכנון עירוני שתואם את צורכי הדיור והתחבורה של התושבים, ומפתחים כלים והדרכות מקצועיות למען פיתוח כלכלי ואורבני ברשויות המקומיות הערביות.

אנו פועלים ליצור מרחבים המכילים ומכבדים את האזרחים הערבים ואת החברה הערבית לא רק כיחידים, אלא גם כבעלי זהות קולקטיבית איתנה, תרבות, היסטוריה ושפה. בין היתר, אנחנו פועלים להנכחת השפה, הזהות והתרבות הערבית בתחבורה הציבורית ובנמלי התעופה, במוזיאונים, באתרי תרבות, בפארקים לאומיים ובמוסדות להשכלה גבוהה. אנו מקדמים ייצוג הולם ושוויוני של האזרחים הערבים והחברה הערבית בתקשורת העברית ובישיח הציבורי, באמצעות הנכחה וייצוג הולם של השפה, התרבות, ההיסטוריה והנרטיב של האזרחים הערבים, ומבקשים גם להנכיח את זהותם של האזרחים הערבים כמיעוט לאומי ילידי פלסטיני באמצעות מאבק בגילויי גזענות במרחב הציבורי, עידוד ופיתוח של הוראת השפה הערבית וחינוך לחיים משותפים במערכת החינוך. אנו פועלים גם מול התקשורת העברית, הערבית והבינלאומית וברשתות החברתיות ליצירת שיח ציבורי שוויוני, ומציעים את הידע המקצועי שצברנו לדיונים הנוגעים ליחסי יהודים-ערבים בישראל.

מודל הפעולה שלנו מכתוב ניהול משותף ערבי-יהודי בכל הרמות, ומבטיח שוויון ושותפות בתהליכי העשייה וקבלת ההחלטות בתוך הארגון. גם היום, 30 שנים מאז היווסדה, סיכוי-אופוק ממשיכה להעמיק ולהרחיב את פעילותה בהתאם לחזון השואף לייצר מציאות של כבוד ושוויון, הן בהיבט החומרי והן בהיבט הסמלי, בין ערבים ויהודים בישראל. במסגרת קידום חזון זה, סיכוי-אופוק החליטה על שינוי השם "סיכוי - העמותה לקידום שוויון אזרחי" לשם חדש:

"סיכוי-אופוק לשוויון ושותפות סיקוי-אֻף - للمساواة والشراكة".

סיכוי-אופוק על המפה

מקרא:

- ישובים ערביים
איתם אנו עובדים
- כפרים בלתי מוכרים
- 🌿 משרדי סיכוי-אופוק
- 🏠 מגורי צוות סיכוי-אופוק

תל-אביב - יפו

ירושלים

באר-שבע

בין הגופים מולם אנו עובדים:

משרדי ממשלה וכנסת, רשויות מקומיות ערביות, חברת החשמל, רשות שדות התעופה, רכבת ישראל, רשות הטבע והגנים, גופי התקשורת, המוזיאונים הגדולים, הוצאות הספרים הגדולות, מכללות להוראה... ועוד!

החברה הערבית במספרים ב-2021

מספר האזרחים הערבים בישראל

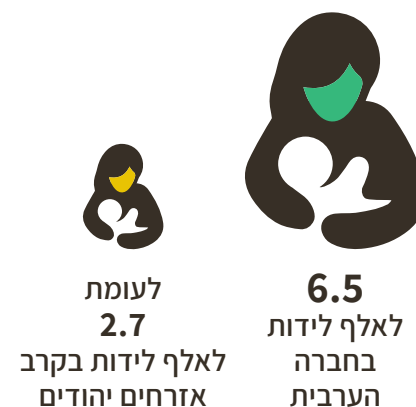
אחוז האזרחים הערבים בישראל

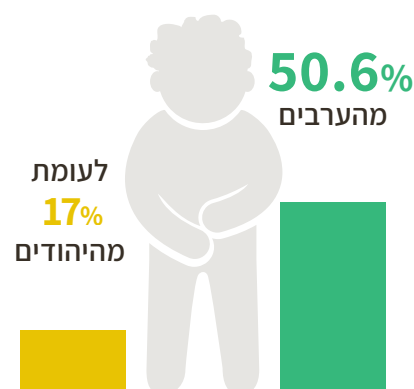
תוחלת החיים של אזרחי ישראל

תמותת תינוקות בישראל

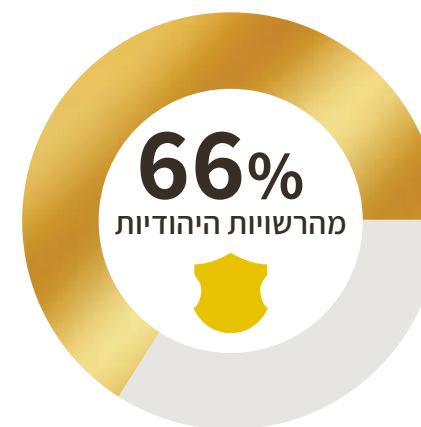

מספר הילדים החיים באי-ביטחון תזונתי

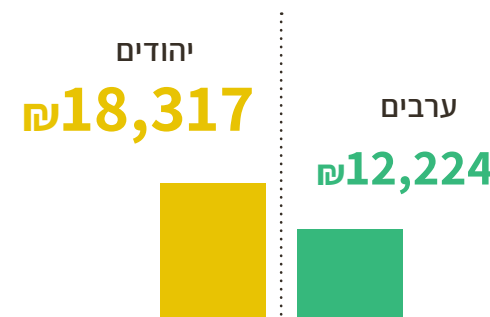

דו"ח זה אינו בא לתאר את מצב החברה הערבית בשנה החולפת, אך חשבנו לנכון להגיש רקע בסיסי להבנת המציאות שבתוכה הפעילות שלנו מתקיימת. הנתונים מספרים חלק קטן מאוד מהסיפור, אך שופכים אור על מצב החברה הערבית בישראל, על הפערים הגדולים שעדיין קיימים בינה לבין כלל החברה, ומסמנים את הדרך שנותרה לנו לצעוד לעבר חברה שוויונית ומשותפת.

שיעור רשויות מקומיות באשכולות החברתיים-הכלכליים העליונים (6 עד 10):

הכנסה כספית חודשית ממוצעת ברוטו למשק בית:

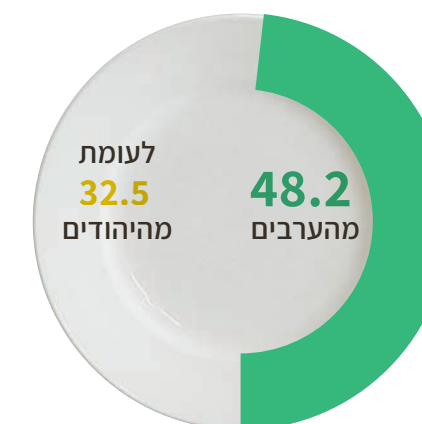
פערים בשכר בין ערבים ליהודים:

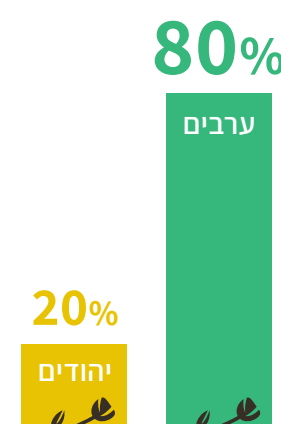
פערים בשכר בין בעלי תואר ראשון:

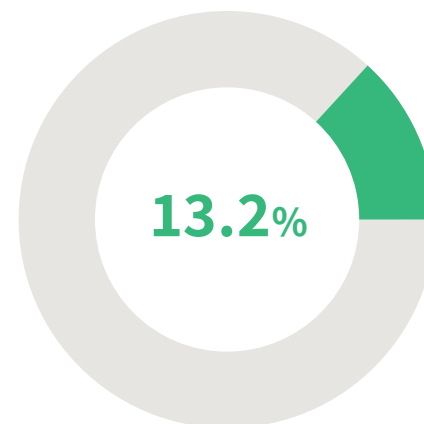
תוחלת העוני בקרב משפחות (באחוזים)

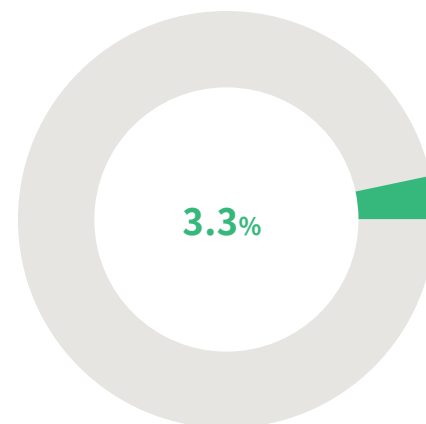
שיעור האזרחים שנפלו קרבן לפשיעה ואלימות מכלל הנרצחים במדינה

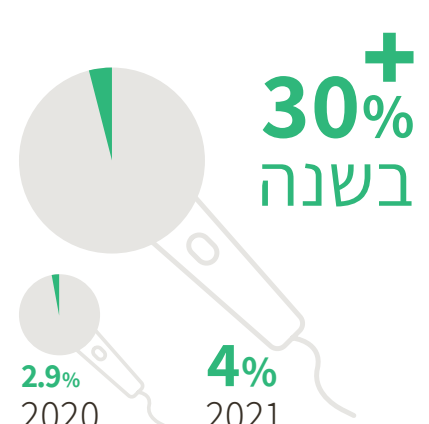
שיעור העובדים הערבים בשירות המדינה

שיעור העובדים הערבים בשירות המדינה בדרג בכיר

ייצוג אזרחים ערבים בתקשורת העברית (טלוויזיה ורדיו)

מקורות:

למ"ס, סיכוי-אופוק, ביטוח לאומי, מרכז טאוב, נציבות שירות המדינה.

מה היה לנו בשנה האחרונה

ציון 30 שנים ושינוי שם לסיכוי-אופוק

השנה אנו מציינים 30 שנות פעילות בשורת אירועים. בין השאר, השקנו פרויקט אמנות מתמשך בשיתוף מרכז התרבות הערבי-יהודי בית הגפן בחיפה, במהלכו הוזמנו שמונה אמניות יהודיות וערביות לחקור במעבדת אמנות את המושג חברה משותפת דרך כלים אמנותיים. הפרויקט יסתיים בתצוגה משותפת ב-2022. במקביל, קיימנו השנה גם אירוע חגיגי שסיכם את שלושת עשורי הפעילות שלנו לקידום חברה שוויונית ומשותפת, לצד חזון העמותה לשנים הבאות והשקנו אתר לכבוד אירועי השלושים, שמאגד בתוכו ציוני דרך משמעותיים של סיכוי-אופוק לאורך השנים, וציוני דרך משמעותיים גם ביחסי יהודים ערבים באופן כללי במדינה. האתר יהווה בהמשך גם אכסניה לארכיון העמותה לתייעוד עיקר פעילותנו לטווח הרחוק ואתר פעילות עבור פרויקט האמנות.

במסגרת חגיגות השלושים שלנו, החלטנו על שינוי השם "סיכוי - העמותה לקידום שוויון אזרחי" לשם חדש: "סיכוי-אופוק - לשוויון ושותפות סיקוי-אָף - ללמסואה וּלְשִׁרָאָה". שינוי השם מבטא את החשיבות שהעמותה רואה בהנחת השפה הערבית במעמד שווה לשפה העברית, כאשר לכל אחת מהמילים: "סיכוי סיקוי" ו-"אופוק אָף" (שמשמעותה בעברית - אופק), יש משמעות וזהות משל עצמה, אך בו בזמן הן מתכתבות ומשלימות זו את זו. החלפת המונח "שוויון אזרחי" ב"שוויון ושותפות" מבטאת את ההכרה שלנו בערך השותפות הן כדרך פעולה, והן כמציאות חברתית שאליה אנו שואפים, ובמקביל, מכירה בכך שהשגתו של שוויון מלא לא יכולה להיות מתוחמת לגבולות האזרחות והזכויות הפרטניות בלבד, שכן ישנם גם היבטים קולקטיביים ולאומיים הנוגעים להשגת השוויון.

אירועי מאי

אירועי האלימות במהלך חודש מאי השנה היו כואבים וקשים לכולם, אבל הם לא נוצרו בוואקום. לאחר שהאירועים התדרדרו לאלימות אזרחית קשה פעלנו להביא לכך שמנהיגים מקומיים - ראשי רשויות בשבעה אשכולות אזורים, יהודים וערבים, העומדים בראש למעלה מ-80 רשויות מקומיות - יפרסמו הצהרות משותפות שקראו לתושביהם להימנע מאלימות, לשמור על מרקם החיים המשותף ולכבד את זכות המחאה, ולממשלה לסיים את מעגל האלימות בדרכי שלום. ראשי הרשויות נרתמו להצעה שלנו, התכנסו ויצרו הסכמות עדינות ולא פשוטות, והוציאו קריאה משותפת. לצד הקריאה המיידית להפסקת האלימות, פעלנו להציג את התמונה המלאה, ולהביא ניתוח של גורמי עומק שהביאו לפרוץ המחאה, מתוך הבנה שניתוח כזה הוא קריטי לקריאת הכיוון שמקבלי החלטות צריכים להשמיע כדי למנוע הסלמה ולהתוות דרך לחברה משותפת ושוויונית. מומחים מטעם סיכוי-אופוק הופיעו באופן כמעט יום-יומי בתכניות האקטואליה השונות ובתדרים

הפתוחים, כתבנו שורה של טורי דעה בפלטפורמות השונות ומסרים הנשענים על ניתוח העומק שלנו למצב שולבו בפלטפורמות הדיגיטליות השונות של סיכוי-אופוק, ובמרכזם סדרת פוסטים בעמוד הפייסבוק ועמוד מידע מרכז באתר האינטרנט.

הקמת ממשלה חדשה

ביוני האחרון הסתיים משבר פוליטי ממושך עם הקמה של ממשלה המתבססת על קואליציה הכוללת מפלגות מהימין, מהמרכז ומהשמאל, וגם, באופן יוצא דופן בפוליטיקה הישראלית - מפלגה שמהווה חלק מהנהגת החברה הערבית. המציאות הזו מציבה בפנינו מספר הזדמנויות ואתגרים:

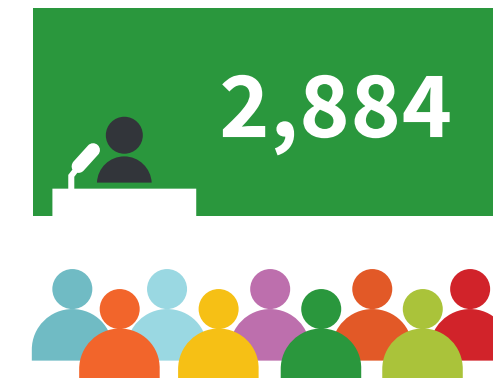
מחד, הכניסה של מפלגה ערבית למוקדי הכוח וקבלת ההחלטות, עשויה לאפשר השפעה עמוקה יותר על תחומים בהם אנו עוסקים ובנוסף, יושבים בממשלה שרים המחויבים לערכים של שוויון ושותפות. מאידך, אנחנו נמצאים במצב יוצא דופן שבו הנהגת החברה הערבית מפוצלת בין קואליציה לאופוזיציה, ומתקיים יכוח עמוק בתוך החברה הערבית בין הזרמים הפוליטיים השונים. בלב המחלוקת נמצאת השאלה האם ניתן להסתפק בזכויות אזרחיות תמורת ויתור על זכויות קולקטיביות. אנחנו, כארגון חברה אזרחית לא-מפלגתי בעלי מצפן ערכי ומקצועי ברור, נמשיך לפעול לקדם שוויון הן ברמה החומרית והן ברמה הזהותית והסמלית, ולזהות את דרכי ההשפעה האפקטיביות לעשות זאת. מתוך עמדה זו, אנחנו פועלים כדי להמשיך את הקשרים ויחסי העבודה עם כל חלקי הנהגת החברה הערבית וכל המפלגות והח"כים המחויבים לשוויון, על מנת למקסם את ההשפעה בהשגת מטרות אלה.

המשיכו לקרוא
כדי ללמוד עוד
על ההישגים
שלנו השנה.

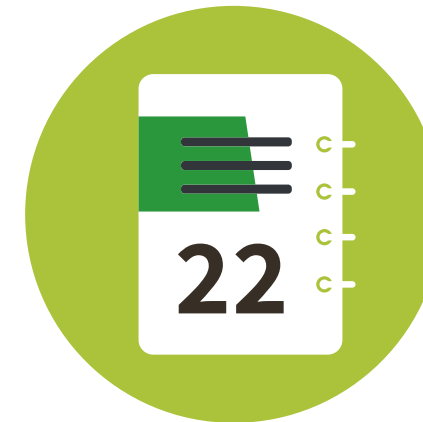

השנה החולפת של סיכוי-אופוק במספרים

מספר
משתתפים
באירועים
הציבוריים שלנו

מספר מחקרים
וניירות עמדה
שפרסמנו

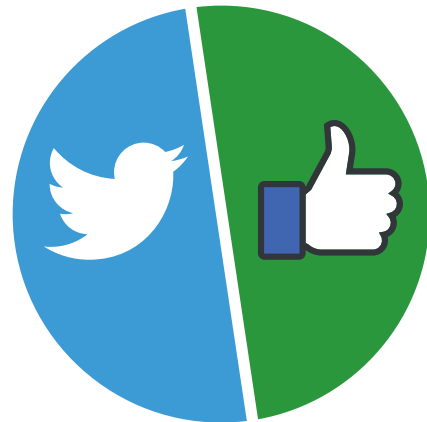

מספר מקבלי
החלטות שפגשנו

83,713

עוקבים בעמודים שסיכוי-אופוק
מפעילה ברשתות החברתיות

304

6,432,445

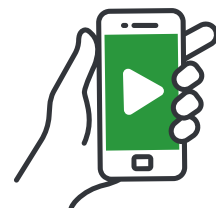
מספר חשיפות כולל
של הפוסטים שלנו
ברשתות החברתיות
ב-2021 (REACH)

1,321,969

מספר צפיות
בסרטונים

שהעלינו לעמודים
שסיכוי-אופוק מפעילה

הישגים בקידום שוויון

בשנת 2021 נחלנו הישג משמעותי מאד עם אישורה של החלטת ממשלה 550 - תכנית החומש החדשה לפיתוח חברתי כלכלי בחברה הערבית, אשר כוללת בשורות משמעותיות למאבק לשוויון.

המשיכו לקרוא כדי ללמוד על 3 הישגים משמעותיים במיוחד שהייתה לנו השפעה משמעותית בכך שנכללו בהחלטה 550:

1 לראשונה, השקעה בהתחדשות עירונית ביישובים הערביים

כיום בישראל יש שני כלים מרכזיים להתחדשות עירונית - פינוי-בינוי ותמ"א 38 - הנשענים על תמריצים כלכליים ליזמים. מסיבות רבות, לרבות העובדה כי ליזמים אין אינטרס כלכלי לעבוד באזורים שאינם רווחיים כלכלית, לא ניתן להשתמש בכלים אלו בשכונות הוותיקות ביישובים הערביים. בנוסף, לשכונות הוותיקות ביישובים הערביים יש מאפיינים שונים מהמאפיינים של השכונות הוותיקות בערים היהודיות ולכן יש צורך לייצר מדיניות מותאמת עבור היישובים הערביים מזו המיושמת למשל ברמת גן, או בבתי-ים. אך למרות הצורך הזועק לשמים לא אומצו עד היום מודלים וכלים שמתאימים להתחדשות השכונות הוותיקות ולא הוגדר תקציב ייעודי ליישום כלים ומודלים מותאמים.

בתכנית החומש החדשה שאושרה הוקצו לראשונה תקציבים משמעותיים - מעל מיליארד ש"ח - שיוכלו לשמש לפרויקטים של התחדשות עירונית ביישובים הערביים. התכנית החדשה פותחת פתח להתאמה של המדיניות התכנונית הקיימת ולאיימוץ כלים מותאמים ליישובים הערביים - כמו אלו שעליהם המלצנו במחקר שפרסמנו ביחד עם שותפינו בשנה שעברה. נמשיך לפעול בשנים הקרובות, ומול כל הגורמים הרלוונטיים, להטמעת ההחלטה החשובה וליישומה באופן מלא, תוך שיתוף והתייעצות עם הרשויות המקומיות הערביות, ועם אנשי מקצוע רלוונטיים.

2 קידום ייצוג הולם של ערבים בשירות המדינה, במשרדי הממשלה וביחידות הסמך

שירות המדינה מחויב על פי חוק לייצוג הולם של החברה הערבית בקרב עובדי המדינה, אולם בשש השנים האחרונות נמנעה נציבות שירות המדינה מהצבת יעדים חדשים להגדלת הייצוג של החברה הערבית. ולכן, שיעורם של העובדים הערבים בשירות המדינה (13.2%) עדיין רחוק משיעורם באוכלוסייה (18%).

בשנה האחרונה, המשכנו לפעול לקבוע יעדים עדכניים לייצוג הכמותי והמהותי של עובדים ערבים בשירות המדינה ולשמחתנו, מאמצינו נשאו פרי. בהחלטת הממשלה 550 עוגנה חובתו של נציב שירות המדינה להביא כבר בשנת 2022 החלטת ממשלה אשר תקבע יעדים עדכניים לשיעורם של האזרחים הערבים בשירות המדינה.

בנוסף, פעלנו להגדיל את הייצוג הערבי בחברות הממשלתיות, שם, נכון ל-2019, עמד שיעורם של העובדים הערבים על פחות מ-2%. היעדר הוראה חוקית מפורשת שתקבע את חובת הייצוג ההולם

בחברות הממשלתיות, מהווה חסם משמעותי ומותירה סוגיה זו פרוצה ולא מחייבת. במשך השנים הצבענו בפורומים שונים ובפני גורמי ממשל רלוונטיים על היעדר הוראה חוקית זו כחסם קריטי להבטחת הייצוג ההולם גם בחברות הממשלתיות. לאחרונה, במסגרת החלטה 550, התחייבה הממשלה להטמיע את חובת הייצוג של העובדים הערבים בתיקון חוק החברות הממשלתיות. במקביל, לקראת סוף השנה עברה בכנסת הצעת חוק בקריאה טרומית שיש בכוחה להטמיע את חובת הייצוג ההולם בקרב עובדי החברות הממשלתיות. אמנם הטמעת החובה בחוק אינה פותרת לבדה את החסמים הרבים והמשמעותיים העומדים בפני האזרחים הערבים בבואם להתקבל ולהתקדם בחברות הממשלתיות, אך היא מבטאת את הכרת הממשלה בצורך בייצוג הולם - הישג חשוב מאוד לכשעצמו.

3 אישור ותקצוב תחנות הרכבת הראשונות ביישובים ערביים

עד היום, מערכת הרכבות בישראל לא הונגשה כלל ליישובים הערביים - אין היום אף תחנת רכבת ביישוב ערבי - לא כבדה, ולא קלה, לא בעיר ולא בכפר, על כל המשתמע מכך. בשנים האחרונות פעלנו רבות בהקשר זה, ושמחנו מאוד כשמשרד התחבורה הודיע על התכנון להקמת שתי תחנות רכבת ראשונות בערים ערביות - טייבה וטירה, במסגרת פרויקט סלילת המסילה המזרחית. אולם, בשל חריגה תקציבית הוחלט כי הקמת תחנות אלו תוקפא. לאחר עבודה רבה שלנו לצד ארגונים שותפים שונתה ההחלטה ותחנת הרכבת טייבה תוקצבה לביצוע, אולם ההחלטה בנוגע להקפאת הקמת תחנת הרכבת בטירה נותרה בעינה. בשנה האחרונה פעלנו באופן אינטנסיבי, במסגרת פעולות אדבוקציה לגיבוש החלטת החומש החדשה, להפוך את ההחלטה. פעולות אלו נשאו פרי ובמסגרת תקציב 2022 יוקצה סכום של 170 מיליון שקלים להקמה של תחנת הרכבת בעיר טירה.

מדובר בשתי תחנות הרכבת הראשונות בערים ערביות. זו פריצת דרך חשובה, אך עדיין רובם המוחלט של היישובים הערביים יישארו ללא חיבור לרכבת, או למערכת מסילתית אחרת ועם תשתיות ושירותי תחבורה ציבורית רעועים ולא מספקים. תחבורה היא תנאי הכרחי לשילוב בתעסוקה ובשירות הציבורי, ולחיזוק סקטור עסקי. נמשיך לפעול לשנות את המציאות המעוותת בה יישובים שלמים ומאות אלפי אזרחים נעדרים נעדרים נגישות לשירותי רכבת והסעת המונים אשר הולמים את צרכיהם.

הישגים בקידום חברה משותפת

1 הנכחת השפה הערבית במרחב הציבורי ובשירותים הציבוריים

מרחבים ושירותים ציבוריים נועדו לרווחת הציבור כולו, אולם לרוב הם אינם מונגשים לדוברי השפה הערבית, דבר המייצר הדרה של האזרחים הערבים, מחיקה של התרבות והזהות הערבית מהמרחבים המשותפים הללו ומקבע מציאות של הפרדה ועליונות יהודית.

הישג של ממש בתחום רשמנו בחודש נובמבר השנה, לאחר קרוב לעשור של עבודה בנושא, כשלארשונה מידע בערבית הופיע על השילוט האלקטרוני בתחנת רכבת. השילוט הזה, שכרגע הוא עוד פיילוט המתקיים בתחנה אחת בלבד, מתעדכן בזמן אמת ומדווח על תקלות, שינויים בלוחות הזמנים ובתחנות ביניים - מידע חיוני שלא היה נגיש בערבית קודם לכן.

בתחום אחר, התרבות, רשמנו גם כן הישג משמעותי: מחקר מדיניות שערכנו בשנה הקודמת, שבחן 20 מוזיאונים ברחבי הארץ ומצא כי הערבית חסרה במוזיאונים בכל הרמות, נשא פרי השנה: השקנו מהלך חסר תקדים בשותפות עם איגוד המוזיאונים הישראלי (איקום) ונציגות של משרד התרבות, במסגרתו קיימנו סדרת סדנאות הנגשה מעשיות בהשתתפות נציגים של שלוש מוזיאונים מרחבי הארץ, חברות וחברי פורום הנגישות של האיגוד. דיברנו על החסמים שמעכבים את הגעת הציבור הערבי למוזיאונים ועל איך אפשר להנגיש את המוזיאונים לדבר גם ערבית ולפנות לקהל הערבי בשפתו דרך התקשורת והרשתות.

גם עבודת עומק שקיימנו עם שותפים לדרך בחברת החשמל הובילה לכך שכיום החברה לוקחת ברצינות את הצורך להנגיש לשפה הערבית את כלל השירותים שהיא מציעה, לפנות אליהם בשפתם ולהתאים את השירותים שהיא מספקת להם. החברה השיקה עמוד פייסבוק בערבית, התחילה לספק שירות טלפוני מלא בשפה הערבית והודיעה באופן פומבי על השינוי ועל כך שמעתה, היא תשתמש במושג "חברה ערבית" ולא "מגזר" בפרסומיה.

לאזרחים הערבים יש זכות לנוכחות מלאה ושווה של שפתם ותרבותם במרחבים הציבוריים ובשירותי המדינה. נמשיך לפעול כדי שכלל השירותים של חברות ציבוריות נוספות יונגשו לערבית.

קידום השפה הערבית בתחבורה הציבורית

פיילוט הוספת השפה הערבית לשלטים האלקטרוניים בתחנת לוד, נובמבר 2021

2 קפיצה בהעסקת עיתונאים ערבים וייצוג דוברים ערבים בתקשורת

לאחר שנים של לחצים וביקורת ציבורית, כולל עבודה אינטנסיבית שלנו לצד שותפינו לפרויקט מדד הייצוג ב"עין השביעית", גם העורכים הבכירים הבינו שכאשר רע"מ נכנסת לקואליציה והרשימה המשותפת מחזרת על ידי כלל המפלגות, אי אפשר שבאופן משיכו לשבת רק יהודים. לכן כשחברת חדשות 12 הודיעה בחגיגות ביולי האחרון על מינוי של העיתונאי הערבי, מוחמד מג'אדלה, לפרשן קבוע בערוץ, היה מדובר בבשורה משמחת מאוד, אבל יותר מכך - בהישג משמעותי במאבק על הגדלת נוכחותם של מרואיינים, פרשנים ועיתונאים ערבים בפרויקט, ובעיקר בשבירת הנורמה הארכאית למנותם לרוב לתפקידים טכניים של צילום או הקלטה, נורמה שאנחנו בסיכוי-אופוק פעלנו ופועלים תקופה ארוכה לשנות. בשנה האחרונה ראינו בנוסף למינוי מג'אדלה גם גל משמח של הופעות ומינויים של עיתונאים ופרשנים ערבים וערביות בכלי תקשורת רבים, בהם גם חדשות 13, ידיעות אחרונות, גלובס ועיתון הארץ שיזם את פרויקט "הארץ 21" לקידום עיתונאים ערבים.

אחת התגובות שחזרה על עצמה שוב ושוב סביב מינוי מג'אדלה היתה שמדובר במינוי "מרענן" ובדמות רהוטה ומעניינת. התגובות האלו מקפלות בתוכן את הצמא של צופים רבים, ובעיקר של צופים ערבים המהווים חלק לא מבוטל מצרכי החדשות בערוצים בעברית, לראות ולשמוע דמויות חדשות המביאה לפרויקט טיים זוויות והתייחסויות מגוונות, ולא רק קולות הגמוניים בחברה הישראלית.

מוחמד מג'אדלה בפאנל קשת 12, מאי 2021

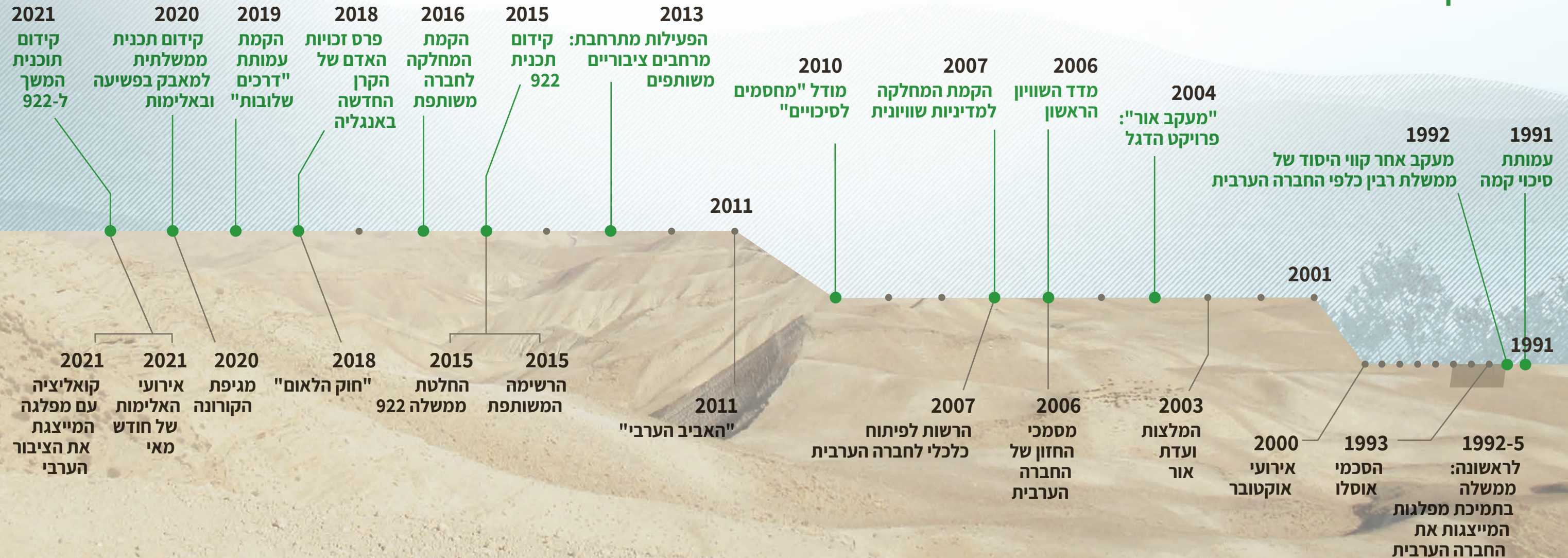
3 מהפכה - חינוך לחיים משותפים יהיה חלק מהכשרת כל המורים במדינה

מזה שנים שאנו פועלים להטמעת חינוך לחיים משותפים במערכת החינוך, והשנה השגנו הצלחה משמעותית עם פרסום מתווה חדש הקובע מה ילמדו בהכשרת המורים בעשור הקרוב, בו לראשונה נוסף סעיף בו כתוב כי "חינוך למניעת גזענות, טיפוח ערכים דמוקרטיים וחינוך לחיים משותפים יהיו תכנים מחייבים כמרכיבי ליבה בתחומי החינוך, ההוראה וההכשרה הקלינית". המשמעות היא שלארשונה המועצה להשכלה גבוהה מגדירה את החינוך לחיים משותפים כתחום ליבה שכל המורים והמורות לעתיד, בכל המוסדות להכשרת מורים בישראל, יצטרכו ללמוד כחלק מהכשרתם. ויותר מכך - משרד החינוך לא הסתפק בהתוויית הדרך אלא פירסם חוזר מנכ"ל המפרט כיצד יש לקדם זאת ודורש הטמעה ברמה המוסדית ובקרב הסגל האקדמי והמינהלי.

זהו הישג משמעותי, שעל כינונו אנחנו עמלים מזה שנים. אנחנו גאים במעורבות שלנו ושל שותפינו מהחברה האזרחית בחוזר החדש והחשוב שפרסם משרד החינוך, בו מוטמעת תפיסה לפיה חינוך לחיים משותפים הוא אינטרס וערך שמערכת החינוך מחויבת לקדם, בתור זו האמונה על חינוכם אשר של כלל התלמידות והתלמידים בישראל להיות אזרחים פעילים בחברה מרובת שסעים, כאשר ברקע ישנו סכסוך לאומי מתמשך.

שלושה עשורים של מאבק לשוויון ולחברה משותפת

לפרטים נוספים על נקודות הציון, בקרו ב: he.sikkuy-aufoq30.org

30 שנה - היסטוריה והסיפור של סיכוי-אופוק

על רקע התחזקות המאבק של האזרחים הערבים ועליית השיח הליברלי של שנות התשעים, ניכרה פתיחות בקרב משרדי הממשלה השונים לעסוק בפערים בין יהודים לערבים, אולם אלו נתקלו בקושי להשיג נתונים מהימנים על הסוגיה. וכך, בשנת 1991 רשמו אלוף הראבן, איש משרד החוץ לשעבר, ופיילס עזאייזה, דוקטורנט לעבודה סוציאלית בזמנו, את "עמותת סיכוי - המרכז לקידום שוויון הזדמנויות", שהפכה לארגון יחיד מסוגו, ארגון משותף לערבים ויהודים החוקר ומציף נתונים על הפערים בין יהודים וערבים בישראל, ופועל באופן שיטתי לסגירתם. הקמתה סימנה במידה רבה את ההכרה שחלחלה אל האליטה השלטונית בישראל בכך שהאזרחים הערבים אינם מתכוונים להיעלם לשום מקום, ושיש לייצר עבורם לכל הפחות שוויון בהזדמנויות.

מסוף שנות התשעים ולאורך תחילת שנות האלפיים עברה ישראל שורה של אירועים משמעותיים בזירה החברתית, הפוליטית והאזרחית, ועמם ההכרה שפעילות העמותה צריכה להיות לעומתית ותובענית יותר כלפי השלטון. ואכן, מעט לאחר מכן פרצה מחאה אזרחית ולאומית נרחבת בקרב החברה הערבית בישראל, מה שהפך לאירועי הדמים של אוקטובר 2000, שהביאו לחשבון נפש עמוק בקרב ארגוני החברה המשותפת ובכך חיזקו את גישתה של סיכוי שדגלה בבניית שותפויות וקידום שינויי מדיניות במקום "דו קיום". הם גם הובילו להקמת ועדת חקירה ממלכתית, ועדת אור, שקיבלה את חוות דעתם של שישה מומחים, בהם שני מנכ"לי העמותה דאז, שגם הופיעו בפניה.

צפו בסרטון על ההיסטוריה של סיכוי-אופוק

אלוף הראבן (שמאל) ופיילס עזאייזה, מקימי סיכוי-אופוק

שנים ספורות לאחר מכן, עברה העמותה ארגון מחדש עם שיטת עבודה משותפת יותר. התפישה של חזון משותף הפכה ניכרת בפעילויות חשובות נוספות שקידמה העמותה באותה תקופה, בין היתר, במישור המוניציפאלי.

לאורך השנים הבאות קמו יוזמות חקיקה רבות שהפילו את הציבור הערבי, בהן "חוק הנכבה" וחוק ועדות הקבלה. הן לוו במסע הסתה ודה לגיטימציה חסר תקדים כלפי החברה הערבית, ובסיכוי הוחלט להרחיב את פעילותה ולהוסיף על קידום שוויון במשאבים החומריים, גם את קידום נוכחות השפה, התרבות והזהות הערבית במרחבים ציבוריים.

באותה עת, תחזיות שערכו כלכלנים בכירים במשרד האוצר ובמועצה הלאומית לכלכלה, הראו כי ללא שילוב מלא של האזרחים הערבים, המשק כולו יקרוס. בנוסף, הארגון לשיתוף פעולה כלכלי (OECD) הציב את סגירת הפערים מהן סובלות החברה הערבית והחרדית כתנאי לקבלתה של מדינת ישראל לארגון. בסיכוי גברה ההכרה

כי אף שבמקרים רבים המדיניות הלא שוויונית היא תוצאה של אפליה מכוונת ושיטתית, במקרים רבים היא תוצאה של מערכת מורכבת ומושרשת של חסמים במערכות השלטון המרכזי והמקומי. לאור זאת, גובש מודל "מחסמים לסיכויים" - מודל פורץ דרך שמאפשר לבחון את מדיניות הממשלה בתחומים שונים ולהבין איפה וכיצד היא מפלה את האזרחים הערבים. המודל לא הסתפק במיפוי אי השוויון אלא הצביע על החסמים המונעים את שינוי המצב והציע פתרונות להתמודד עמם.

על רקע השינויים הפוליטיים בישראל (העלאת אחוז החסימה והקמת הרשימה המשותפת), התרחבות מאבקי החברה הערבית והגדלת הייצוג הערבי בכנסת, ועל רקע ההבנה המתגבשת במשרדי הממשלה בכך שהזדהות האזרחים הערבים מתחום התעסוקה פוגעת קשות בכלל המשק - התקבלה לבסוף החלטת הממשלה 922 התקדימית, הנשענת על הכרה ממשלתית באפליה התקציבית כלפי החברה הערבית וכוללת תיקון של עיוותים רבים ממנגנוני ההקצאה הממשלתיים לחברה הערבית בשורה של תחומים הנוגעים לתעסוקה ופיתוח עירוני. בתקופה שלאחר אישור תכנית 922, הגדילה סיכוי משמעותית את המחלקה למדיניות שוויונית והקימה צוות מתכנני ערים שפעל להסרת חסמים ובסיוע לרשויות המקומיות הערביות בניצול תקציבים בעבודה מול משרדי הממשלה.

בשנת 2019 מצאה את עצמה ישראל בתוך משבר פוליטי שכלל ארבע מערכות בחירות ומשבר בריאותי וכלכלי חמור בשל מגפת הקורונה. סיבות אלו ואחרות האטו את יישום החלטת הממשלה 922, וסיכוי-אופוק פעלה לצד גורמים נוספים להאריך את יישום ההחלטה בשנה נוספת ולקדם תכנית המשך רחבה יותר. על בסיס התכניות שכבר החלו סיכוי-אופוק וארגונים שותפים לפתח ולקדם עבור תכנית ההמשך, אישרה הממשלה ב-2021 תקציב בהיקף של כ-30 מיליארד שקלים לתכנית חדשה, 550. עוד נקבע כי בתכנית ההמשך יכללו פריצות דרך משמעותיות רבות, בהן הסתכלות ממשלתית על היישובים הערביים בנגב כחלק מהחברה הערבית, התייחסות לתחומים שאינם כלכליים כמו בריאות ורווחה וגמישות תקציבית בין הסעיפים השונים שיקלו על ניצול התקציב.

כיום, עם ציון 30 שנים להקמת העמותה, אנחנו ממשיכים להעמיק ולהרחיב את פעילותנו בהתאם לחזון השואף לייצר מציאות של כבוד ושוויון, הן בהיבט החומרי והן בהיבט הסמלי, בין ערבים ויהודים בישראל. על רקע התהליכים העוברים על החברה בישראל ויחסי החברה הערבית והמדינה, סיכוי-אופוק מביטה אל העתיד מתוך אמונה כי שותפות אמיתית חייבת לכלול שיתוף פעולה ערבי-יהודי שבו כלל הצדדים זוכים ליחס שווה.

30 שנה - הפעילות של סיכוי-אופוק לציון המאורע

ב-2021 סיכוי-אופוק ציינה 30 שנים להיווסדה, בשורת אירועים המסמנים את חזונה המתחדש ואת הרעיונות העומדים בבסיס פעילותנו. בין השאר, השקנו פרויקט אמנות מתמשך בשיתוף מרכז התרבות הערבי-יהודי בית הגפן בחיפה. במקביל, קיימנו השנה גם אירוע חגיגי שסיכם את שלושת עשורי הפעילות שלנו לקידום חברה שוויונית ומשותפת, לצד חזון העמותה לשנים הבאות. הארוע התקיים בבית הגפן בחיפה, בנוכחות חברי כנסת, ראשי רשויות, שותפים מארגונים שותפים ומהפילנתרופיה, מנכ"לים, יושבי ראש, חברי ועד וחבר צוות של סיכוי-אופוק לדורותיה.

בנוסף, ערכנו מחקר שכלל מעבר מעמיק על הארכיון של העמותה וראיונות עם עשרות אנשים שהיו מעורבים בעמותה לאורך שנותיה. באמצעות מחקר זה, הפקנו מסמך על ההיסטוריה של העמותה וכיצד זו משקפת את היחסים בין יהודים וערבים לאורך 30 השנים האחרונות, ואת התהליכים שחלו במאבק לשוויון ושותפות באותה התקופה. השתמשנו בחומרים גם על מנת להכין סרטון על ההיסטוריה של העמותה, והשקנו אתר המאגד בתוכו את ההיסטוריה הזו כמו גם ציוני דרך משמעותיים של סיכוי-אופוק לאורך השנים, וציוני דרך משמעותיים גם ביחסי יהודים ערבים באופן כללי במדינה. האתר יהווה בהמשך גם אכסניה לארכיון העמותה לתיעוד עיקר פעילותנו לטווח הרחוק ואתר פעילות עבור פרויקט האמנות.

תמונות מאירוע 30 שנה לסיכוי-אופוק,
1.12.2021, בית הגפן, חיפה

מדמיינים חברה משותפת - מעבדת אמנות

יעל מסר

נ. 1982, ירושלים
חיה בגבעתיים ועובדת
בחיפה, מנהלת ואוצרת
גלריה בית הגפן

במסגרת אירועי ה-30 שלנו שצינו השנה, החלטנו שהגיע הזמן להתחיל לדמיין ביחד איך תיראה החברה המשותפת שאנחנו שואפים לחיות בה. לכן, השקנו גם פרויקט אמנות מתמשך בשיתוף מרכז התרבות הערבי-יהודי בית הגפן בחיפה. במסגרת הפרויקט הוזמנו אמניות יהודיות וערביות, שיפעלו כקבוצה, לאורך החודשים הבאים, במעבדת אמנות שתחקור את המושג חברה משותפת דרך כלים אמנותיים ותנסה להמשיג ביצירות חדשות ופורצות דרך את הדמיון המחדש של חברה משותפת ערבית-יהודית. נקדיש את המסע הזה לחשיבה ביקורתית מעמיקה על המשמעויות של שותפות וחברה משותפת. הפרויקט יסתיים בתצוגה משותפת ב-2022, אליה יוזמן הציבור הרחב.

עמיתות המעבדה:

רחמה חמזה

נ. 1995 ביר אל מכסור
חיה ויוצרת בביר אל מכסור
תחומי עיסוק: ציור
ופרפורמנס

ספא קדח

נ. 1982, כפר סנדלה
חיה ויוצרת בכפר מנדא
תחומי עיסוק: פיסול ווידאו

נואל ערפאת

נ. 1991
חיה ויוצרת ביפו
תחומי עיסוק: תקשורת
חזותית, הוראה ומחקר

נואל אבו-עיסא

נ. 1962 בחיפה
חיה ועובדת בחיפה
מנהלת פיתוח תכנים
לחינוך ואמנות לחברה
הערבית בבית הגפן

מריה דה פינה

נ. 1969 חיפה
חיה ועובדת בחיפה
רכזת פרויקטים
בגלריה בית הגפן
ומורה לערבית מדוברת

מעין צדקה

נ. 1982, פתח תקווה
חיה ויוצרת בחיפה
תחומי עיסוק: סאונד,
הלחנה ומחקר

ליאוני שיין

נ. 1970, ירושלים
חיה ויוצרת בתל-אביב
תחומי עיסוק: אמנות
המיצב ובפעולה אמנותית
המתבססת על מחקר
ומתודולוגיה ארכיונית

לי לוריאן

נ. 1987 חיפה
חיה ויוצרת בירושלים
תחומי עיסוק: פרפורמנס
ועיבוד פרטים דוקומנטרים
לשפות פואטיות

יארא קאסם מחאג'נה

נ. 1993, מועאויה
חיה ויוצרת באום אל פאחם
תחומי עיסוק: פרפורמנס
ווידאו ואינסטליישן

טליה הופמן

נ. 1979, דיסלדורף
חיה ויוצרת בתל-אביב
תחומי עיסוק: קולנוע,
ווידאו, פרפורמנס ומחקר

שלושה אתגרים גדולים לשנה הקרובה

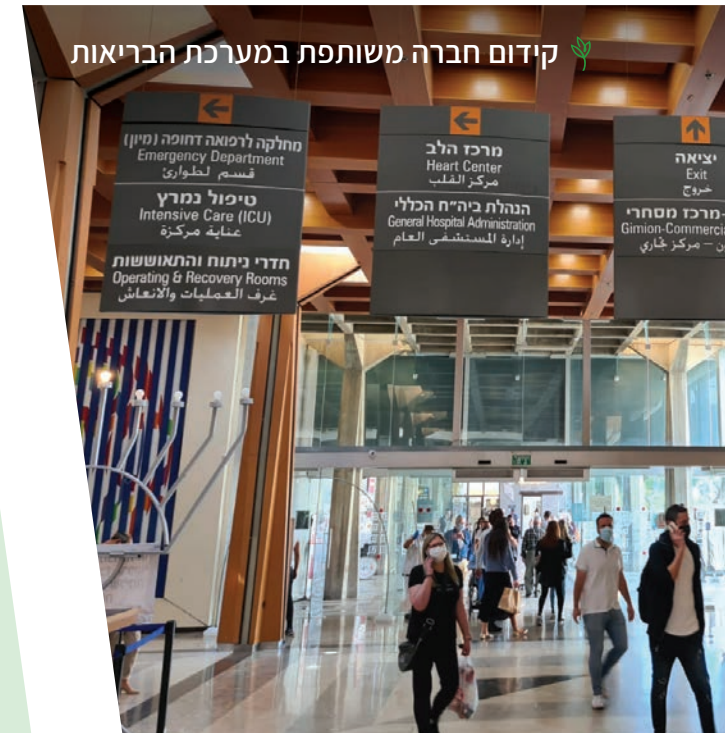
יישום תכנית החומש החדשה לחברה הערבית

תכנית החומש לצמצום פערים ופיתוח כלכלי בחברה הערבית שאושרה בכנסת באוקטובר האחרון כחלק מתקציב המדינה לשנים 2021-22 היא תכנית משמעותית מאוד המתקצבת בסכומים חסרי תקדים ובעלת השלכות מרחיקות לכת על החברה הערבית בישראל, ולמעשה על כלל החברה בישראל, בשורה ארוכה מאוד של תחומים. ואולם, בחלקים רבים של ההחלטה עדיין לא מעוגנת מדיניות רשמית וסדורה, אלא מדובר בה על הקמת צוותים שיגבשו מדיניות בטווחי זמן משתנים. עבודה רבה עוד לפנינו ואלה בדיוק המקומות שאנחנו נפעל בהם כדי להטמיע את ההמלצות שלנו על המדיניות שתגובש.

הרחבת פעילות לקידום חברה משותפת במערכת הבריאות

מערכת הבריאות היא שדה חשוב של פעילות משותפות של יהודים וערבים. היא כוללת אחוז גבוה של אנשי צוות רפואיים ומומחים ערבים שלעתים קרובות מייצגים את אחוזם באוכלוסייה, ובמסגרת ההתמודדות עם הקורונה בלטו מאוד תרומתם, ובכלל שיתוף הפעולה המקצועי והיעיל בין יהודים וערבים בנושא הזה. אך האם לערבים שעובדים במערכת הבריאות או מטופלים בה יש תחושה של שותפות ושוויון כמו למקביליהם היהודים? במהלך השנה הקרובה נקדם פרויקט חדשני הבודק לעומק את השאלות האלה ופועל מול הנהלות ומקבלי החלטות במערכת הבריאות לוודא שזה אכן מה שקורה. ננקוט בהתערבות הוליסטית שתבחן היבטים רבים ומשלימים של קידום חברה משותפת. נבצע מחקרים ומיפויים, נגבש המלצות מעשיות ונפעל בכלים של אדבוקציה לוודא שהגופים הממשלתיים מאמצים ומיישמים אותם בפועל.

קידום חברה משותפת במערכת הבריאות

בית חולים תל השומר, 2021

קידום הכרה בכפרים הלא מוכרים בנגב

בכל הנוגע לכפרים הבלתי מוכרים בנגב, פעלנו עד היום באופן של קידום תשתיות בתחום התחבורה הציבורית, החינוך, תשתיות המים ועוד. אולם לאחרונה, ולאחר שנים של מחקר ועבודת שטח, הגענו למסקנה שאפשר ונחוץ לעשות יותר, ובקרוב נתחיל לקדם גם הכרה, פיתוח וארגון מוניציפלי של הכפרים הבלתי מוכרים בנגב. לפני כעשור הכירה הממשלה בצורך לקדם הכרה בכפרים הבלתי מוכרים בנגב, אך מאז נושא זה הוזנח בהתמדה, והפערים רק הולכים וגדלים. במקביל, גם כפרים שהוכרו על ידי הממשלה לפני כ-20 שנים עומדים עדיין במצב של תת-פיתוח והתשתיות בהם אינן שונות בהרבה מהכפרים הבלתי מוכרים, והמועצות האזוריות שאחראיות עליהן סובלות ממחסור כרוני במשאבים. לכן, החלטנו לחבור לשותפינו במועצה האזורית לכפרים הבלתי מוכרים ובעמותת "במקום" ולהשיק פרויקט משותף שיקדם תכנון להכרה, איתור של חסמי פיתוח בתשתיות והמלצות לפתרון, ומודל מותאם של ארגון מוניציפאלי. כל זה על מנת לתת מענה מקצועי והוליסטי למצבם הקשה של הכפרים, ולקדם יישום שלו מול מקבלי ההחלטות.

הצוות שלנו

אמג'ד שביטה
מנכ"ל שותף

עופר דגן
מנכ"ל שותף

אלה גיל
רכזת תחום
קידום שוויון בנגב

אמל עוראבי חוסין
רכז תחום
מאבק בפשיעה

"תמיד ראיתי את הכוח והמקום שיש לחברה האזרחית, ורציתי להיות חלק ממנה. שני התארים שלי עסקו בעשייה חברתית, פוליטיקה וממשל, תקשורת ומגדר, משפט בינלאומי וצדק מעברי. חשוב ומשמעותי עבורי לקחת חלק, להשפיע ולשנות לטובת החברה בה אני חיה. כשעבדתי בארגון חברה אזרחית בנגב, כיועצת פרלמנטרית בכנסת וכעוזרת משפטית, תמיד הייתה בכל נשימה תשוקה שדחפה אותי להמשיך. במציאות פוליטית מורכבת, אין לנו ברירה אלא להמשיך לקדם את חזון החברה המשותפת. כל צעד קטן הוא משמעותי ומשפיע ומקדם מציאות אחרת. אני שואבת השראה וכוח מעבודתנו בסיכוי-אופוק, ומאחלת עוד ועוד צעדים לקראת חברה משותפת ושוויונית!"

ג'ני כהן
מנהלת למידה
ארגונית והערכה

האלה ג'ראיסי סאלם
רו"ח, מנהלת הכספים

גו'די חלילה
רכז תחום דיור

וסים אגבאריה
עמית פיתוח
משאבים בכיר

וסים חוסרי
רכז קשרי כנסת
וייצוג הולם

ינאל ג'בארין
רכז פרויקט ייצוג בתקשורת

יעלה מזור
רכזת חינוך לחיים משותפים

חולוד אדריס
מנהלת שותפה, המחלקה
לחברה משותפת

לוריא דלה
רכזת חברה משותפת
בבריאות ובתרבות

מאייס מדלג'
כותבת מענקים בכירה

מורן אביב
אחראית תחום תכנון

מרוה סאלח
רכזת פיתוח כלכלי

מרשה שמו
מנהלת שותפויות
ואסטרטגיה

נגה מלכין
מנהלת המחלקה
לפעילות ציבורית

נגה שני
מתכננת
ערים ואזורים

נירה בן עוזר
רכזת פעילות
דיגיטלית וקמפיינים

עידן רינג
מנהל שותף,
המח' לחברה משותפת

עלאא עאלם
רכז פיתוח כלכלי

סג'א כילאני
רכזת תקשורת ערבית

נדב דגן
מנהל שותף, המחלקה
למדיניות שוויונית

סוהא פרחאת
מנהלת
אדמיניסטרטיבית

"כשחזרתי מחט"ב בתיכון יהודי בחיפה לתיכון בעוספיא, חוויתי לראשונה את ההבדל בין התנאים שתלמיד ערבי מקבל לעומת תלמיד יהודי. בגיל 18 דיברתי בוועדת החינוך בכנסת על החסמים בקבלת תלמידים דרוזים למוסדות ההשכלה הגבוהה ועל ההבדלים בתעודות הבגרות בין בתי הספר הערביים ליהודיים. שנה אחרי, ייסדתי עמותה לשם חיזוק הזהות הערבית של צעירי העדה הדרוזית. בפעילות החברתית שלי התמקדתי בפרויקטים לקידום שוויון ובחיזוק הזהות הערבית דרוזית. סיכוי-אופוק היא מקום אידיאלי ליצירת חברה משותפת ושוויונית. לשם כך צריך להכיר ולהכיל את הצד השני, את התרבות, ההיסטוריה והבעיות שכל צד מתמודד איתן. הפרויקט "תרשום אני ערבי" שאני מרכז מספק לקול הערבי פלטפורמה, שמשפיעה על השיח הציבורי תוך העצמת תחושת הכוח וההשפעה של האזרחים הערבים."

פארס לאלאוי
רכז קמפיינים דיגיטליים
לשינוי חברתי

סמאח אלח'טיב-איוב
רכזת פרויקט
תכנון מדיניות שוויונית

ציונה גבאי
מנהלת
אדמיניסטרטיבית

רגד ג'ראיסי
מנהלת שותפה,
המח' למדיניות שוויונית

"הצטרפתי לסיכוי-אופוק כחלק מצוות פיתוח כלכלי לאחר שנים רבות של עשייה למען התעשייה, התעסוקה ומינוף העסקים בחברה הערבית, אם זה בארגונים יציגים, בסקטור הפרטי, האזרחי ועוד. בשנים אלה הצלחתי ליזום ולהוביל פרויקטים ותהליכים חברתיים וכלכליים משמעותיים. בסיכוי-אופוק אני מוביל את הנושאים הבאים: קידום הקמה ופיתוח של אזורי תעשייה ותעסוקה ביישובים הערביים, אשראי ומימון צרכני, פורום מתכננים אסטרטגיים ועוד. בנוסף, אני משמש כיועץ כלכלי בתחומים נוספים במחלקה למדיניות שוויונית. עולם התעשייה מעניין אותי במיוחד כאשר בהקשר זה העשייה שלי מלווה בדחף ובתחושת שליחות ואני מאמין כי תכנון, הקמה ושיפור אזורי תעשייה ביישובים הערביים יכול לשמש כמנוע לצמיחה כלכלית, יביא לגידול בהכנסות הרשויות המקומיות, הוספת מעגלי תעסוקה כאשר בסופו של דבר יביא לשיפור איכות חיי התושבים, פרנסה למאות משפחות ומיגור תופעות לוואי לאבטלה."

רועי ברק
רכז תחום תחבורה

תאמר עוזאד
רכז פרויקט
מרחב ציבורי משותף

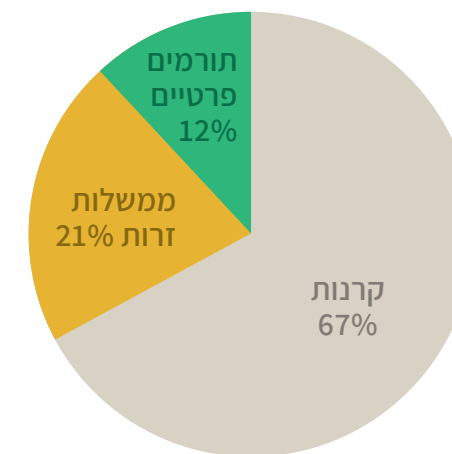
נתונים פיננסיים

מאמינים בשקיפות!

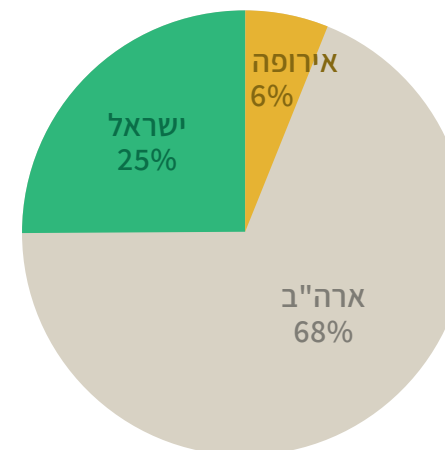
מה היו מקורות ההכנסה שלנו השנה?

סה"כ:

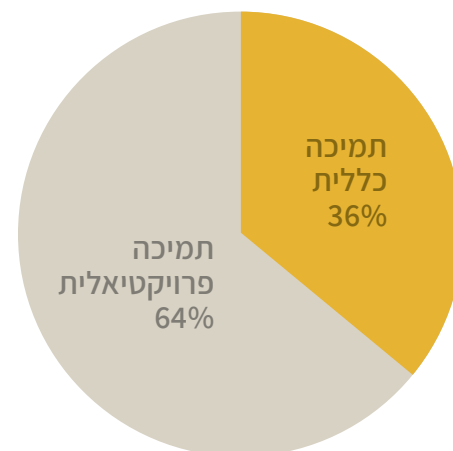
\$2,691,000

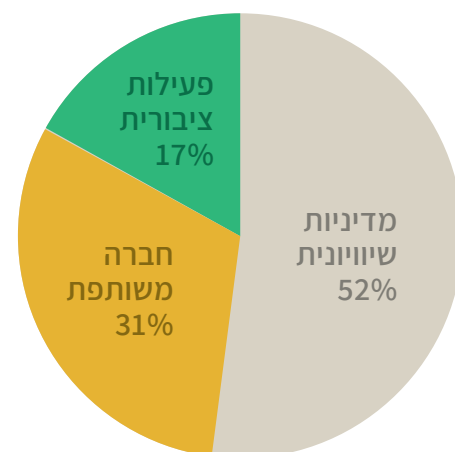
מאיפה בעולם מגיעות ההכנסות שלנו?

הכנסות הארגון בחלוקה לתמיכה כללית ותמיכה פרויקטאלית:

הוצאות על פי תחום:

כמה מהתורמים שלנו:

Sam and Bella Sebba Charitable Trust
Robert and Ardis James Foundation
Fohs Foundation
Mori and Doris Arkin
Sara Avni Foundation
Individual donors - Israel
Individual donors - abroad
The Klarman Family Foundation
Kennedy Leigh Charitable Trust
Kathryn Ames Foundation
Bob and Doris Gordon
Gideon and Marla Stein
The Yahav Family

קידום פתרונות למצוקת הדיור ביישובים הערביים

ביחד נוכל לקדם את העתיד המשותף!

לתרומה לסיכוי-אופוק ולהצטרפות לניוזלטר שלנו -

לחצו כאן

www.sikkuy-aufoq.org.il/#donatetosikuy

sikkuy-aufoq.org.il

facebook.com/sikkuy-aufoq

twitter.com/sikkuy-aufoq

instagram.com/sikkuy_aufiq

office@sikkuy-aufoq.org.il

משרדי סיכוי-אופוק חיפה

דרך אלנבי 77
ת.ד. 99650
חיפה 3566434
טל': 04-8523188
פקס: 04-8523065
haifa@sikkuy-aufoq.org.il

משרדי סיכוי-אופוק ירושלים

המשוררת רחל 17
בית הכרם
ירושלים 9634821
טל': 02-6541225
פקס: 02-6541108
jerusalem@sikkuy-aufoq.org.il

לשוויון ושותפות ע"ר. للمساواة والشرافه ج.م.
Sikkuy-Aufoq For a Shared and Equal Society R.A.

עיצוב גרפי: אוסו באיו